FUNKTIONAALIANALYYSIN PERUSKURSSI
KEVÄT 2011
LASKUHARJOITUS 10

1. Derivointi- ja integrointiharjoittelua kompleksiarvoisille funktioille. Seuraavassa f on reaalimuuttujan t kompleksiarvoinen funktio. Sen reaali- ja imaginaariosat g ja h ovat muuttujan t reaaliarvoisia funktioita, jotka tulevat kaavasta $f(t) = g(t) + ih(t)$. Funktio f derivoidaan ja integroidaan muuttujan t suhteen tekemällä vastaavat operaatiot funktioille g ja h, siis esim. $f'(t) = g'(t) + ih'(t)$. (Tosin monet reaalifunktion tapauksesta tutut derivoinnin ja integroinnin laskukaavat pätevät, eikä aina ole tarpeen määrätä reaali- ja imaginaariosaa esim. derivoinnin suorittamiseksi.)
Etsi f:n reaali- ja imaginaariosat (kohdat a-d) ja laske derivaatta (kaikki kohdat) ja määrätty integraali $\int_0^1 f(t)dt$ (kohdat a-c,e), kun f on a) $(t^2 + 2it)^2$, b) te^{-3it^2} ,

$$c) \ \frac{2-t}{1+it} \ , \ d) \ \frac{e^{-t^2+i3t}}{t-it^2} \ , \ e) \ (t+it)^n \ , \ n \in \mathbf{Z} \ , \ n \neq -1$$

2. Millä parametrin $\alpha \in \mathbf{R}$ arvoilla funktio x^α, missä $x \in \mathbf{R}$ on muuttuja, kuuluu Sobolev–avaruuteen $H^1(\Omega)$, kun $\Omega =]0, 1[$.

3. Tarkastellaan avaruutta $X := C^\infty(-1, 1)$ joka koostuu funktioista $f : [-1, 1] \to \mathbf{R}$, jotka ovat C^∞eli mielivaltaisen monta kertaa jatkuvasti derivoituvia. Varustetaan tämä avaruus sup-normilla

$$\|f\|_\infty := \sup_{x\in[-1,1]} |f(x)|.$$

Osoita, että derivaattakuvaus $f \mapsto f'$ on lineaarinen, mutta ei jatkuva kuvaus $X \to X$.

4. Määritellään lineaarikuvaus $Tf = f'$ (heikko derivaatta), kun $f \in H^1(\Omega)$, $\Omega =]0, 1[$. Onko T jatkuva kuvaus a) $H^1(\Omega) \to L^2(\Omega)$, b) $H^1(\Omega) \to H^1(\Omega)$. Jos on, arvioi T:n operaattorinormia niin hyvin kuin osaat.

****

1. Let f be a complex valued function of the real variable t. Its real and imaginary parts g ja h are determined by the formula $f(t) = g(t) + ih(t)$. The function f can be differentiated and integrated with respect to t by doing these operations separately for g and h, for example $f'(t) = g'(t) + ih'(t)$.
Find the real and imaginary parts of f (items a-d), differentiate with respect to t (all items), and calculate $\int_0^1 f(t)dt$ (items a-c,e), when f is a) $(t^2 + 2it)^2$, b) te^{-3it^2} ,

$$c) \ \frac{2-t}{1+it} \ , \ d) \ \frac{e^{-t^2+i3t}}{t-it^2} \ , \ e) \ (t+it)^n \ , \ n \in \mathbf{Z} \ , \ n \neq -1$$

2. For which $\alpha \in \mathbf{R}$ does the function x^α, where $x \in \mathbf{R}$ is a variable, belong to the Sobolev-space $H^1(\Omega)$, for $\Omega =]0, 1[$.

3. Consider the space $X := C^\infty(-1,1)$ of functions $f : [-1,1] \to \mathbf{R}$, which are infinitely smooth. Let us equip it with the sup-norm

$$\|f\|_\infty := \sup_{x\in[-1,1]} |f(x)|.$$

Show that the operator $f \mapsto f'$ is linear, but not bounded mapping $X \to X$.

4. Define the linear mapping $Tf = f'$ (weak derivative), for $f \in H^1(\Omega)$, $\Omega =]0,1[$. Is T continuous a) $H^1(\Omega) \to L^2(\Omega)$, b) $H^1(\Omega) \to H^1(\Omega)$. If so, give a good estimate for T.